

vateli pronesených. Tu nebude pak od místa, přihlížeti jednak k celkovému přednesu stěžovatelovu o dosavadním jeho chování se, a pokud se týče události z roku 1921, svědkem R-ou potvrzené, připomíná se, že by po případě mohla snad tvořiti (nehledíc k formálním vadám v tomto směru shora vytčeným) podklad pro posouzení pravdivosti některých částí in eventum i ve spojitosti s jinými případně v novém řízení na přetřes docházejícími skutečnostmi pro posouzení pravdivosti celého v obžalobu daného článku.

Čís. 2235.

Zavinění (§§ 335, 337 tr. zák.) řidiče automobilu, předjížděl-li cyklistu na levé straně silnice místo na pravé.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1926, Zm I 768/25.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 22. září 1925, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ů 335, 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu prvé stolice, by ji znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozhodovací důvody prvé stolice mají právem za to, že obžalovaný jednal proti platným předpisům tím, že předjížděl na kole jedoucího R-a na levé straně silnice místo na pravé, a možno přisvědčiti také dalším vývodům napadeného rozsudku potud, že pro skutkovou podstatu přečinu podle §§ů 335, 337 tr. zák. nestačí pouhé porušení předpisů silniční policie samo o sobě, nýbrž že se dále předpokládá, že pachatel mohl nahlédnouti, že jízdou, předpisům se přičící, ohrozí (přesněji může způsobiti nebo zvětšiti) nebezpečí pro tělesnou bezpečnost lidí (Josefa R-a). Avšak této m o ž n o s t i předvídaní nebezpečí rozhodovací důvody nevylučují; vyslovují toliko, že není jisto, zda s ohledem na danou situaci obžalovaný m u s i l nahlížeti, že ohrozí tělesnou bezpečnost R-ovu a opírají tento závěr jediným předpokladem, že nelze zjistiti, jaká byla situace bezprostředně před srážkou, to jest — jak z předchozích úvah plyne — že se neprokázalo, zda zahrnul R. z pravé na levou stranu silnice již ve větší vzdálenosti před autem obžalovaného, či náhle a nepředvídaně teprve, když auto k němu došlo na dva až tři kroky. Právem napadá stížnost tento výrok nalézacího soudu o nedostatku zákonné známky nedbalosti důvodem zmatečnosti podle čís. 9 písm. a) (§u 281 tr. ř.) zdůrazňujíc, že stačí, může-li pachatel m. j. podle předpisů zvláště vyhlášených nahlížeti, že může svým jednáním nebo opomenutím způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla lidského. Požadavek n u t n o s t i poznání nebezpečné povahy jednání neb opomenutí — vyslovený ve shora zmíněné větě rozhodovacích důvodů, která jest bezprostřední a jedinou oporou sprostňujícího výroku, přičí se jasnému ustanovení §u 335 (337) tr. zák., jenž před-

pokládá toliko možností takového poznání. Příčí se také správnému výkladu zákona, činí-li nalézací soud v předpokladech závěru o nutnosti, správně možnosti předvídání předmětem úvah výhradně způsob jízdy R-ovy, t. j. zvláštní okolnosti případu, poukazující k přirozeným, pro každého lehce poznatelným následkům jednání neb opomenutí (předjíždění po určité straně silnice). Vedle přirozené povahy skutku uvádí § 337 (335) tr. zák. s třídavě i jiné prameny možného poznání nebezpečné povahy skutku a vzpomíná mezi nimi zejména předpisů zvláště vyhlášených, z nichž tu přichází v úvahu § 59 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. a předpis §u 2 nařízení míst. v Praze ze dne 21. června 1886, čís. 54 z. zák. pro Čechy platného pro říšské silnice (po případě §u 2 zákona ze dne 15. června 1866, čís. 47 zem. zák. pro Čechy) platného pro ostatní veřejné silnice mimo Prahu, že veškerá vozidla mají se v levo vyhýbatí a v pravo předjížděti. Tento předpis, jehož neznalostí se obžalovaný podle §u 233 tr. zák. nemůže hájiti a jenž mu byl, jak rozsudek uvádí, podle vlastního doznání znám, sprostředkoval obžalovanému poznání, že předjíždění po zakázané levé straně je spojeno s nebezpečím obzvláště pro osoby nalézající se na vozídkách v témže směru se pohybujících, jelikož řidiči těchto vozidel mohou — v důvěře v přesné zachování onoho předpisu jinými vozidly — důvodně předpokládati, že jim, jedou-li po levé straně, nebo za- bočí-li na levou stranu silnice, nehrozí srážka s vozidly za nimi v témže směru se pohybujícími. Neuvědomil-li si obžalovaný přes tento předpis nebezpečnost zakázaného způsobu předjíždění nebo předjížděl-li, ač si to uvědomil, po zakázané straně, neosvědčil oné obezřetnosti a opatrnosti, jaká mu podle předpisů proň závazných a jemu známých byla možnou a náležela, a jednal tedy nedbale po rozumu §u 335 (337) tr. zák., třebaže snad hrozící nebezpečí nebylo nad to napovězeno i zvláštními okolnostmi případu, t. j. přirozenými lehce poznatelnými následky jednání samými o sobě. Povahu nedbalosti pozbylo by porušení platného zákazu policejního výhradně tehdy, kdyby tu byla bývala netoliko možnost, nýbrž přímo jistota, že překročení zákazu nikterak nemůže ani způsobiti ani zvětšiti nebezpečí pro jinou osobu, to jest jistota, že R. zůstane i na dále na pravé straně silnice, nebo kdyby byly zvláštní okolnosti nutily k překročení zákazu za tím účelem, aby bylo zamezeno větší nebezpečí pro případ zachování porušeného předpisu hrozící (k čemuž poukazuje i § 2 zmíněného nařízení čís. 54 z roku 1886 slovy »není-li ze zvláštních důvodů třeba učiniti výjimku«). Těchto předpokladů napadený rozsudek nezjišťuje. Popírá-li přes to nedbalost obžalovaného, činí tak s hledisek (jak dokázáno) při správném použití zákona pochybených a neúplných a sprostňující výrok na tomto mylném závěru se zakládající je zmatečným podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. Bylo proto stížností, aniž bylo třeba zabývatí se ostatními jejími vývody, vyhověti a rozsudek prvě stolice zrušiti. Ve věci samé ještě rozhodnouti nelze. Automobily nejsou z věcí v §u 85 písm. c) tr. zák. jmenovaných a zrušený rozsudek neuvažuje vůbec o tom, zda se závadný skutek stal za zvláště nebezpečných okolností v §u 85 písm. c) tr. zák. zmíněných čili nic, takže se nedostává skutkového podkladu pro kvalifikování skutku podle §u 335 nebo podle §u 337 tr. zák. Bylo proto vrátiti věc nalézacímu

soudu, by ji znova projednal a rozhodl, při čemž bude soudu přihlížeti též k posudku soudního znalce a k okolnostem v něm zdůrazňovaným, že obžalovaný jel velkou rychlostí na silnici, jejíž jízdní dráha byla místy zúžena velkými hromadami šterku, a zkoumati, jsou-li tyto okolnosti prokázány a, pak-li ano, jaký mají význam pro otázku nedbalosti obžalovaného.

Čís. 2236.

Stav úplné opilosti (§§y 2 c), 523 tr. zák.) předpokládá, že pachatel je zbaven schopnosti, postřehnouti správně a dostatečně skutkové okolnosti, za nichž jedná, a kontrolovati správnými a dostatečnými představami směr své vůle, takže si neuvědomuje, k jakému účinku směřuje jednání, k němuž ho pohánějí pudy, v jeho duši se zrodívší.

Skutečnost, že si někdo pamatuje, co v určité době dělal, a jaká byla příčina, z níž, a účel, k jehož dosažení jednal, je příznakem, že jeho vědomí v této době nebylo zrušeno nebo zkaleno.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1926, Zm II 328/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 5. května 1925, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle §u 523 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek první stolice podřadil skutek obžalovaného, jehož složky nejsou v rozhodovacích důvodech zjištěny, v němž ale rozsudečný výrok shledává po stránce objektivní zločin zhářství podle §§ů 166, 167 písm. g) tr. zák., toliko pod ustanovení §u 523 tr. zák., protože podle konečného závěru rozhodovacích důvodů dospěl nalézací soud »na základě výsledků průvodního řízení k přesvědčení, že obžalovaný provedl čin za vinu mu kladený skutečně v opilosti«. Nalézací soud má v tomto závěru zřejmě na mysli, vyvíňovací důvod §u 2 písm. c) tr. zák. Avšak rozhodovací důvody se nevyslovují — jak náleželo podle čis. 5 §u 270 tr. ř. — o tom, které skutkové okolnosti má soud za prokázány, aniž jakými právními úvahami se řídil při hodnotění zjištěných skutečností s hlediska §u 2 písm. c) tr. zák. Jsouť onomu závěru předestlány toliko poukazy na obhajobu obžalovaného a výpovědi svědků Jana P-e, Josefa P-a, Amálie K-ové a Ludvíka F-y. Dlužno — ježto zmateční stížnost neuplatňuje zmatečního důvodu hmotněprávního — ponechati stranou otázku, zda to, co rozsudek z výpovědi obžalovaného a svědků reprodukuje, poukazuje při správném výkladu zákona ke stavu úplného opilství, který jest podle §u 2 písm. c) tr. zák. postaven na roveň pomatení smyslů, v němž si pachatel svého činu nebyl vědom, a proto předpokládá, že pachatel byl úplným opilstvím zbaven schopnosti, postřehnouti správně a dostatečně skutkové okolnosti, za nichž jednal, a kon-